

RENÉ DIEKSTRA • Ebeveynle Söyleşi

RENÉ DIEKSTRA 1946'da Hollanda'nın Sneek şehrinde doğdu. 2002'den bu yana Lahey'deki Hague Uygulamalı Bilimler Yüksek Okulu'nda ve Utrecht Üniversitesi'ne bağlı Roosevelt Akademisi'nde profesör unvanıyla ders veriyor. 1977'de uzmanlık alanı olan intihar araştırmaları alanında dünyanın en prestijli nişanı olarak kabul edilen Stengel Ödülü'ne layık görüldü. 1980'lerin sonunda Dünya Sağlık Örgütü'nde program yöneticisi olarak görev yaptı. Halen yetişkinlere yönelik atölyeler düzenliyor, gazete ve dergilerde popüler psikoloji yazıları yazıyor.

In gesprek met je ouders. Handleiding voor je belangrijkste interview

© 2020 René Diekstra, Xander Uitgevers B.V.

Bu kitabın yayın hakları Anatolialit Telif Hakları Ajansı aracılığıyla Marianne Schönbach Literary'den alınmıştır.

İletişim Yayınları 3372 • Pskyhe 53

ISBN-13: 978-975-05-3595-6

© 2023 İletişim Yayıncılık A.Ş. / 1. BASIM

1. Baskı 2023, İstanbul

EDITÖR Bahar Siber

KAPAK Suat Aysu

UYGULAMA Hüsni Abbas

DÜZELTİ Bahri Özcan

BASKI Ayhan Matbaası • SERTİFİKA NO. 44871

Mahmutbey Mahallesi, 2622. Sokak, No: 6/31 Bağcılar 34218 İstanbul

Tel: 212.445 32 38 • Faks: 212.445 05 63

CILT Güven Mücellit • SERTİFİKA NO. 45003

Mahmutbey Mahallesi, Devekaldırımı Caddesi, Gelincik Sokak,

Güven İş Merkezi, No: 6, Bağcılar, İstanbul, Tel: 212.445 00 04

İletişim Yayınları • SERTİFİKA NO. 40387

Cumhuriyet Caddesi, No. 36, Daire 3, Seyhan Apartmanı,

Harbiye Mahallesi, Elmadaę, Şişli 34367 İstanbul

Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58

e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

RENÉ DIEKSTRA

Ebeveynle Söyleşi

Anne Babamızı Tanımak İçin
Sohbet Kılavuzu

In gesprek met je ouders
Handleiding voor je belangrijkste interview

ÇEVİREN Gül Özlen

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	7
------------	---

BİRİNCİ KISIM

GİRİŞ: YAKIN YABANCILAR

VE SON KONUŞMALAR.....	11
------------------------	----

HER ŞEY NASIL BAŞLADI?.....	13
-----------------------------	----

ANNE BABANIN GEÇMİŞİ SENİN DE GEÇMİŞİNDİR.....	17
--	----

İKİNCİ KISIM

SÖYLEŞİ: KONULAR, SORULAR,

ENGELLER VE DENEYİMLER.....	21
-----------------------------	----

EBEVEYNLE SÖYLEŞİ İÇİN KILAVUZ.....	23
-------------------------------------	----

EBEVEYNLE SÖYLEŞİ İÇİN İPUÇLARI.....	27
--------------------------------------	----

EBEVEYNLE SÖYLEŞİ: SORULAR.....	29
---------------------------------	----

DENEYİM: GENEL BAKIŞ.....	39
---------------------------	----

SONUÇ: MÜMKÜNSE YAP, MÜMKÜN DEĞİLSE KABUL ET.....	57
--	----

ÜÇÜNCÜ KISIM

KATMANLAR

NEREDE OLDUĞUNU YA DA NEREYE GİTTİĞİNİ BİLMEK İÇİN NEREDEN GELDİĞİNİ BİLMEN GEREKİR	63
---	----

DÖRDÜNCÜ KISIM

SÖYLEŞİ	97
EBEVEYNLE SÖYLEŞİ: SORULAR	99
İLAVE SORULAR	115

ÖNSÖZ

Anne babanızı ne kadar tanıyorsunuz? Onların hayatları, sizin hayatınızla ortak yanları ya da farklılıkları hakkında ne biliyorsunuz? Bunları bilmek neden önemli? Kendimizi tanıma açısından mı, yoksa onlarla ya da başkalarıyla ilişkimizi anlama ve anlamlandırma açısından mı? “Bana anne babanın kim olduğunu söyle, sana kim olduğunu söyleyeyim” sözü ne kadar doğru?

Elinizdeki kitap, bu sorular hakkında. Bu kitaptaki önerileri takip ederseniz, anne babanızla ve genellikle bu sayede diğer aile fertleriyle ilişkinizin iyileştiğini göreceksiniz. Neden mi böyle olacak? Çünkü “Daha fazla bilmek, daha fazla anlamak ve değer vermek demektir.”

Peki ben bunu nereden biliyorum?

Öncelikle, anne babayı tanıma amacıyla söyleşi yapma üzerine yazdığım ve takip edilecek yolu anlattığım iki sütunluk gazete yazısına aldığım binlerce okur mektubundan. Okurlar, önerdiğim yolu takip ettikten sonra deneyimlerini benimle paylaştılar.

Ayrıca kişisel deneyimimden de. Ne yazık ki, her ikisi de

genç denilecek yaşlarda, biri 63 diğeri 67 yaşında hayatlarını kaybettikleri için annemle ve babamla böyle bir sohbet yapma imkânım olmadı. Kaldı ki anne babayı tanıma konusu, 1970'li yıllarda, mesleki alanım olan psikolojide ya da diğer alanlarda ilgi çeken bir konu ya da tema değildi. Toplumda da değildi.

Kişisel deneyimim, soru listesiyle akrabalarımın yanına gidip annem ve babam hakkında yaptığım konuşmalara dayanıyor. Bu çalışma, bana bazı değerli içgörüler kazandırdı. Uzun süredir cevap aradığım konuları anlamama, onların daha önce hiç tanımadığım hayatlarını, dolayısıyla çocuklarının yani benim de hayatımı etkileyen olayları öğrenmemi sağladı.

Öğrendiklerim sayesinde onları sadece anne baba olarak değil, birer birey olarak görmeye başladım. Haklarında her öğrendiğim şeyle, onlarla ilgili yargılarım daha da kırıldı. Çocuk yetiştirme görevlileri olmaktan çıkıp benim gibi bir insan haline geldiler.

Akrabalarımınla yaptığım konuşma, hayattayken anne ve babayla söyleşi yapmanın ne kadar değerli olduğunu fark etmemi sağladı. Onları daha iyi tanımak için, kişinin kendisini daha iyi tanıması için ve aklındaki sorulara anne babanın cevap verme imkânı varken bundan yararlanmak için.

Kendi deneyimimin bir parçası da buydu. Bazı sorularına hiçbir zaman cevap bulamayacağım. Bu cevaplar sadece bizzat anne babamdan gelebilirdi. Bu durum bende ara sıra hayal kırıklığı yaratıyor, bazen de beni kederlendiriyor. Bazı soruları onlara sorabilmiş ve cevaplarını alabilmiş olsaydım, bu sayede hem ben onlara hem de onlar bana daha yakın olabilirdik. Elden bir şey gelmez, cevapsız kalmış bazı sorularla hayatıma devam edeceğim.

Ümidim, anne babaları hayatta olan okurların ebeveynleriyle sohbet etmeyi ihmal etmemeleri. Yazdıklarımı oku-

yanlardan, öğrencilerimden, hastalarımından birkaç istisna dışında hep şu tepkiyi aldım: “Anne babam hakkında daha fazla bilgi sahibi olmak, onları daha iyi anlamamı ve onlara daha fazla değer vermemi sağladı.”

BİRİNCİ KISIM

**GİRİŞ: YAKIN YABANCILAR
VE SON KONUŞMALAR**

HER ŞEY NASIL BAŞLADI?

27 OCAK 2020

Leidsche Dagblad, Haarlems Dagblad, Noord Hollands Dagblad ile de Gooi-en Eemlander ve ertesı gün Algemeen Dagblad gazetelerinde, aŐađıda okuyacağınız köŐe yazım yayınlandı. Elektronik posta kutum bir anda aldığım tepkilerle dolup taŐınca ŐaŐkına döndüm. Yazının yayınlanmasından sonraki günler ve haftalarda binlerce okurdan mesaj aldım. Neredeyse herkes yazıda sözünü ettiğim söyleŐinin soru listesini edinmek istiyordu.

Yakın Yabancılar

Benim gibi geniŐ bir ailede bydyseniz, anne babanızla tek baŐınıza zaman geçirme Őansınız pek olmaz. Uzun süre onların geçmiŐleri, çocuklukları, genlikleri, yaŐadıkları önemli olaylar, hayatlarına girmiŐ önemli kiŐiler, arzuları, hayal kırıklıkları ya da sevinçleri hakkında bu yüzden az Şey bildiğimi düŐündüm. Bu konular bakımından benim için yabancı kaldıklarını üzüntüyle fark ettim. Bu arada aldığım eğitim ve yaptığım araŐtırma-